

«**لطفعلی بخشی**» در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و با انتقاد از تفاوت عمل و شعار در مواجهه با غیر دولتی‌ها:

بخش خصوصی تنها در حد یک سوپرمارکت را می‌پذیرند!

رامتین موفقی

در فضای سیاسی و اقتصادی ایران، چند کلیدواژه وجود دارد که همواره دولت‌ها برای شواف و تبلیغ به آن جنگ می‌زنند و خود را حامی آن معرفی می‌کنند. یکی از این کلیدواژه‌ها، بخش خصوصی است که هر دولتی، به‌خصوص در مواقعی مانند انتخابات، خود را حامی آن معرفی می‌کند و تاکید دارد که دولت‌نه‌رقیب بخش خصوصی، بلکه همراه آنست و از بخش خصوصی کمک می‌طلبد اما به محض اینکه تب‌وتاب این لحظات می‌گذرد، دولت بخش خصوصی را به فراموشی می‌سپارد. شاید بتوان گفت این روند در دولت سیزدهم بدتر هم شد. هر چند که هر هفته شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی در اتاق بازرگانی برگزار می‌شدا اما تقریباً اکثر فعالین بخش خصوصی هنوز هم به‌شمر ثمر بودن این شورااشک‌دارند و آن‌رابه‌وهمی‌دانند. اوج این اختلاف زمان دخالت دولت در انتخابات اتاق بازرگانی و غیر قانونی شمردن ریاست حسین سلاح‌ورزی بوده‌شایددخالتی که تاکنون در انتخابات پارلمان بخش خصوصی سابقه‌نداشته‌است.

باروی کار آمدن دولت چهاردهم، برخی فعالین بخش خصوصی به دولت امید پیدا کردند زیرا مسعود پزیشکیان در دوران انتخاباتی، همواره به استفاده از مشاورین و کارشناسان، و به خصوص کارشناسان بخش خصوصی، تاکید می‌کرد و حتی در دیدار خود با اعضای اتاق بازرگانی، اظهار کرد که اتاق بازرگانی برنامه بدهد و دولت آن را اجرا خواهد کرد. اما با وجود گذشت چندماه از دولت چهاردهم، باز هم فعالین بخش خصوصی به‌بودی حس نکرند و حتی دولتی‌ها نیز از این روند گله می‌کنند. روز گذشته، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، در جمع اعضای هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: تعارض منافع و دیدگاه‌های دولت و بخش خصوصی خیلی زیاد شده و امروز مسائلی را مطرح می‌کنیم که خودمان آنها را ایجاد کردیم و گویدادریم سر هم کلاه می‌گذاریم بنابراین بهتر است دنبال مضمضه نکرذیم. اما ریشه این تعارض منافع در چیست که هرروز این تضاد عمیق‌تر می‌شود و به یک بحران اقتصاد ایران تبدیل شده‌است.

موجی از ناامیدی در میان صادر کنندگان
آغاز این هفته با روز ملی صادرات مصادف

لطفعلی بخشی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»
«اصولاً دولت و حاکمیت ایران با بخش خصوصی موافق نیست؛ زیرا تصور می‌کند که اگر بخش خصوصی بزرگ شود، به یک قدرت در مقابل این دولت تبدیل می‌شود. تنها شرکتهای خصوصی برای دولت اطمینان بخش است زیرا برآمد برت آن از خودی‌ها است

گفت‌وگو

یک کارشناس اقتصادی:

رشد دلار نیما زنگ هشدار جدی برای مردم است

یک کارشناس مسائل اقتصادی عنوان کرد: افزایش محدودیت‌ها به جهت تخصیص نرخ ارز نیما به واردات کالاهای مختلف و حذف روزهانه ارقام اساسی از این لیست، به ذات منجر به افزایش قیمت تمام‌شده کالاها و تشدید تورم شده‌است. رشد نرخ ارز نیمایی و نزدیک شدن آن به حد ۵۰ هزار تومان، زنگ هشدار جدی برای حیدری اقتصادی و مردم است.

نادری می‌گوید: در گفت‌وگو با اقتصاد۲۴، افزایش نرخ ارز نیمایی را یک شوک برای هزینه‌های تولید دانست و اظهار کرد: پیش‌تر رئیس کل بانک مرکزی در باره ضرورت جلوگیری از رشد نرخ ارز نیمایی صحبت به میان آورده بود؛ با این اظهارات برخی از فعالان و کارشناسان اقتصادی کمی به دولت جهت بهبود وضعیت و کنترل شرایط امیدوار شدند، اما افزایش حدود ۲ هزار تومانی نرخ حواله ارز نیما و نزدیک شدن به رقم ۴۸ هزار تومان، شرایط را کمی پیچیده کرد. این اتفاق در شرایطی رخ داد که رئیس کل بانک مرکزی چندی پیش اعلام کرد که بر حفظ نرخ ارز نیما و کاهش

گزارش

بناگاه‌داری به شدت قبل ادامه دارد:

بانک‌های ایران صاحب حداقل ۴۸۶ همت زمین، ملک تجاری و مسکن

بناگاه‌داری بانک‌ها سال‌هاست نقل‌اکثر محافل است و انتقادات بخش‌های مختلف را به همراه داشته‌است چرا که به اعتقاد کارشناسان اقتصادی باید فعالیت‌های بانک‌ها با شرکت‌ها و بناگاه‌های اقتصادی جدا شود و بانک‌ها باید به بانک‌داری و تأمین منابع فعالان اقتصادی مشغول باشند نه اینکه مستقیماً به مسائل بناگاه‌های اقتصادی ورود کنند. افزایش حجم انتقادات به این اقدام

انباشته شرکت‌های خودروساز ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو از ۲۴۵ هزار میلیارد تومان عبور کرده و تنها در سال ۱۴۰۲ این شرکت‌ها حدود ۶۲ هزار میلیارد تومان زیان متحمل شده‌اند. این وضعیت نه تنها به بحران مالی منجر شده بلکه به بدحکامی به قطعه‌سازان و کاهش تولید نیز انجامیده‌است. ادامه این روند، خطری جدی برای اشتغال و توسعه صنعتی کشور محسوب می‌شود.

مدیریت دولتی با وجود زیان‌های انباشته و فشارهای اقتصادی، همچنان در تلاش برای حفظ موقعیت‌های خود در دایره مدیریت است. احتمالاً بخشی از این عدم رغبت به واگذاری به تعارض منافع بازمی‌گردد، جایی که مدیران دولتی ممکن است ترجیح دهند کنترل شرکت‌ها را در دست خود داشته باشند تا منافع فردی آن‌ها تحت تأثیر قرار نگیرد.

با وجود مشکلات و چالش‌های موجود، بخش خصوصی همچنان مدعی توانمندی‌های خود در مدیریت و تولید است. به عنوان مثال، علی‌رغم زیان انباشته خودروسازان، شرکت قطعه‌سازی کرور به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مجموعه‌های فعال در زنجیره تأمین قطعه خودرو، کامکار در تلاش برای تأمین نیازهای کشور است. فعالان اقتصادی در تلاشند تا تحولی در صنعت خودروسازی ایجاد کنند، اما مسیر برای این تحول به دلیل عدم حمایت‌های کافی دولت هموار نیست. اما فعالان

یک اقتصاددان: دولت باید تفکر خود را اصلاح کند ولی چون مخالفت با بخش خصوصی اعتقاد قلبی است، نمی‌تواند تفکر خود را اصلاح کند. در شعار ایران بهتر ترن جای بخش خصوصی است اما در عمل، ر تبه مادر فساد نشان دهنده عدم حضور بخش خصوصی است. تظاهر دولت در موافقت با بخش خصوصی به دلیل تجربه جهانی استفاده از این بخش است اما در عمل دفاع و همراهی را بغشی خصوصی وجود ندارد

اقتصادی و تولید کنندگان از وزارت صمت مطالبه جدی برای اصلاح روند زیان‌دهی بحران عمیق مالی دو خودروساز دولتی را دارند. وزارت صمت باید جدیت خود را در تحقق شعارهای رئیس جمهور مبنی بر واگذاری امور به بخش خصوصی در صنعت را با اقدامی عاجل به انجام رساند چه آنکه ضرور زیان ناشی از تعطل نیازمند پاسخگویی فردا در پیشگاه مردم خواهد بود.

حتی فعالان واردات خودرو، که از دولت سسیزدهم به یک چالش تبدیل شده‌است، تاکید دارند که خروج دولت از واردات هم کلید حل این مشکل است.

دولت بخش خصوصی بزرگ را نمی‌پذیرد
یک اقتصاددان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره علت تعارض منابع بخش دولتی و خصوصی اظهار کرد: اصولاً دولت و حاکمیت ایران با بخش خصوصی موافق نیست؛ زیرا تصور می‌کند که اگر

بخش خصوصی بزرگ شود، به یک قدرت در مقابل این دولت تبدیل می‌شود.

لطفعلی بخشی با تاکید بر اینکه دولت دلش نمی‌خواهد احداث‌بسی بتواند مقابلهش عرض اندام کند، عنوان کرد: وقتی روند اقتصاد ایران را مدنظر قرار می‌دهیم مشاهده می‌کنیم که دولت فقط شعار می‌دهد و سیاست‌های بلندمدتی برای حضور بخش خصوصی ندارد.

او تصریح کرد که دولت فقط موافق بخش خصوصی کوچک، در حد یک باغالی و سوپرمارکت، است و اگر یک شرکت بخش خصوصی بزرگ شود، دولت از آن خوشش نمی‌آید.

این عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی با اشاره به اینکه در ایران شرکت خصوصی بسیار بزرگ ندارد و دولت هم مشتاق وجود آن نیست، افزود: تقریباً همه شرکت‌های بزرگ بخش خصوصی که در اقتصاد ایران حضور داشتند، از بین رفتند.

او با عنوان اینکه عدم تمایل دولت به بخش خصوصی تفکری است که در ۴۵ سال گذشته در عمل ثابت شده‌است، خاطر‌نشان کرد: تنها شرکت‌های خصوصی برای دولت اطمینان بخش است زیرا مدیریت آن از خودی‌ها است.

تجربه جهانی خروج از بحران با بخش خصوصی

بخشی درباره تاثیر تعارض منافع دولت و بخش خصوصی بر اقتصاد ایران یاد آور شد: تجربه جهانی نشان می‌دهد تمام کشورهایی که توانستند حلقه بحران، گرفتاری و فقر را بشکنند، به دلیل اعتماد به بخش خصوصی بوده‌است.

او ادامه داد: کشورهایی که مانند چین، کره جنوبی، مالزی و حتی ترکیه، که از صفر به صد رسیدند با اعتماد به بخش خصوصی بوده‌است. در این کشورها دولت راه را برای بخش خصوصی باز کرد و به آنها مساعدت نکرد و آنها را رقیب نشمرد و از این طریق منجر به رشد بخش خصوصی شد.

این اقتصاددان تاکید کرد که اما در تفکر دولت ماجایی برای رشد بخش خصوصی وجود ندارد. بخشی با عنوان اینکه نمی‌توان به روندهای بلندمدت دولت ایران حساب باز کرد، درباره دیدگر دلایل عدم رشد بخش خصوصی بیان کرد: بین مسئولین دولتی ما هم تفاوت بسیار است. برای مثال شخصی روی کار می‌آید که کمی بهتر از قبلی‌هاست اما به محض اینکه از آن پست برکنار می‌شود، نفر بعدی پرونده کار‌های او را می‌بندند و این روند ادامه‌دار خواهد بود.

او تصریح کرد که در شعار ایران بهترین جای بخش خصوصی است اما در عمل، ر تبه مادر فساد نشان‌دهنده عدم حضور بخش خصوصی است.

تظاهر دولت به موافقت با بخش خصوصی
این استاد دانشگاه درباره روش‌های کمتر شدن تعارض دولت با بخش خصوصی، اظهار کرد: دولت باید تفکر خود را اصلاح کند ولی چون مخالفت با بخش خصوصی اعتقاد قلبی دولت است، نمی‌تواند تفکر خود را اصلاح کند.

بخشی با اشاره به اینکه دولت فقط ظاهر دفاع از بخش خصوصی را حفظ می‌کند اما ته دلش به بخش خصوصی اعتقاد ندارد، در نهایت خاطر‌شان کرد: تظاهر دولت در موافقت با بخش خصوصی به دلیل تجربه جهانی استفاده از این بخش است اما در عمل دفاع و همراهی دولت با بخش خصوصی وجود ندارد.

از رشد قیمت ارز به کشور وارد می‌شود که بعید به نظر می‌رسد در آینده بتوانیم آن‌ها را حل و فصل کنیم.

گفتنی است، افزایش نرخ ارز نیمایی آن هم در شرایطی که مولفه‌های مختلفی بر بازارهای اقتصادی داخلی، اثرات منفی و مخرب جدی گذاشته، یک نگرانی جدی نه فقط برای فعالان و تولیدکنندگان بلکه برای مردم عام به‌عنوان مصرف‌کننده کالا محسوب می‌شود. از گوشه و کنار بازار اخبار بدی درباره افسارگسیختگی تورم می‌شنویم و سکوت جدی دولت، بر آتش گرانی‌ها دام‌ن زده‌است.

حال رد شدن نرخ ارز نیمایی از مرز ۴۷ هزار تومان، نشان می‌دهد مردم باید خود را برای استمرار و حتی تشدید فشارهای تورمی آماده کنند. ظاهراً زور دولت چهاردهم به وعده‌های انتخاباتی خود درباره مهار گرانی‌ها، نرسیده‌است؛ البته اگر به رویکرد دولت خوش‌بین باشیم و در نظر بگیریم که رئیس دولت و مدیرانش از احوال مردم بی‌اطلاعند.

هر فردی به تناسب نقش اجتماعی و اقتصادی خود، از تغییرات نرخ ارز به نوعی تأثیر می‌پذیرد؛ اگر دل‌دال‌ن‌ون به نرخ‌روز خوب باشیم، از افزایش نرخ ارز (چه آزاد، چه دولتی و چه نیمایی) استقبال می‌کنیم. اما اگر تولیدکننده‌ای وابسته به واردات مواد اولیه یا حتی مردم عادی باشید که خیلی در حلقه نقل و انتقالات روزهانه

جایی رسیده‌است که طبق اذعان یکی از مسئولان نظام بانکی بسیاری از بانک‌ها بیش از نصف سرمایه پایه خود را بر خلاف قانون بانک‌داری بدون برآصرف خرید سهام یا به عبارتی شرکت‌داری می‌کنند. این رقم در بانک‌های خصوصی به مراتب بیشتر از بانک‌های دولتی است.

بانک مرکزی البته تأکید می‌کند که حسب الزام قانون فوق اطلاعات مربوط راساً توسط بانک‌های عامل تهیه و توسط بانک مرکزی منتشر می‌شود و مسئولیت صحت اطلاعات فوق بر عهده بانک‌های عامل می‌باشد. همچنین با توجه به انتشار اولیه آمار فوق برخی موارد به صورت کامل ارائه نشده‌اند که به مرور زمان تکمیل می‌گردند.

طبق آمارهای بانک مرکزی، ارزش دفتری اموال غیرمنقول بانک آینده تا پایان شهریورماه ۱۴۳۷، ۷۵۱،۷۵۲،۹۸۷،۴۳۷ ریال (۴۳۹۸ میلیارد تومان) اعلام شده‌است، ارزش روز اموال غیرمنقول بانک آینده ۷۴۱،۰۷۵،۰۶۸،۶۵۱ ریال (۷۴۱،۰۰۰ میلیارد تومان) برآورد شده‌است. عمده اموال غیرمنقول این بانک دارای کاربری زمین، تجاری، مسکونی، تجاری سرفق‌لی، آپارتمان، خانه، زمین زمروعی، مغازه، کارخانه، زمین‌محصور، زمین‌بانایی اهدایی است. اکثر این اموال نیز با عدم شرکت در مزایده‌داشتند یا عدم وجود کارشناسی، تعدادی هم فروش رفته در حال تنظیم می‌ایعه‌نامه اعلام شده‌است. اما اکثر اموال با توضیح عدم شرکت کننده در مزایده گزارش شده‌است.

خبر اقتصادی

در جلسه ستاد اقتصادی دولت مطرح شد:

ماموریت پزشکیان به دستگاه‌های دولتی برای کمک به بازار سرمایه

رئیس‌جمهور در جلسه ستاد اقتصادی دولت دستورات لازم را به دستگاه‌های مختلف برای بهبود وضعیت بازار سرمایه صادر کرد. به گزارش تسنیم، در این جلسه، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار، باباشرمردن برخی مشکلات موجود در بازار سرمایه، پیشنهادهای هفت‌گانه‌ای از جمله توقف اختلال در بازارها و قیمت‌گذاری دستوری، نزدیک‌شدن تدریجی قیمت ارز نیمایی و نرخ ارز در بازار آزاد، ایجاد هماهنگی کامل بین سیاست‌های پولی و مالی و بازار سرمایه، به‌ویژه در حوزه نرخ سود سپرده‌ها، را مطرح کرد. مسعود پزیشکیان نیز پس از شنیدن گزارش و راهکارهای ارائه‌شده سازمان بورس، دستورات لازم را به دستگاه‌های مختلف برای بهبود وضعیت بازار سرمایه صادر کرد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس: کسری بودجه سال آینده ۱۰۰ همت است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس خبر داد: دولت اعلام کرده که کسری بودجه سال آینده حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان است، و تاکنون درخواست انتشار اوراق قرضه به میزان ۴۰۰ تا ۴۵۰ هزار میلیارد تومان داشته‌است. به گزارش اکوایران، مصطفی پوردهقان تاکید کرد: اگر دولت بخواهد همچنان از روش‌های سنتی بودجه‌ریزی استفاده کند کسری بودجه را با افزایش نرخ‌ها جبران کند، مجلس به شدت مخالف است. ماه دنبال طرح‌های ابتکاری و خلاقانه‌ای هستیم که فشار مالی بر مردم وارد نکند. دولت نمی‌تواند افزایش نرخ نیمایی از ۴۰ هزار تومان به ۶۰ هزار تومان با افزایش نرخ ترجیحی از ۷۷ به ۳۷ هزار تومان مشکلات را حل کند. این نوع بودجه‌ریزی‌ها سنتی و غیر قابل قبول است و مجلس اجازه اجرای چنین طرح‌هایی را نخواهد داد.

تعداد کارت‌های بازرگانی افزایش و تراز تجاری منفی: کاسبان تحریم شورای عالی صادرات غیر نفتی را تعطیل کردند

رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی تبریز گفت: تشکیل دوباره شورای عالی صادرات غیرنفتی وقتی شمر ثمر است که مصوبات آن اجرا شود در غیر این صورت

مانند شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی برگزار می‌شود. تنها هدفش رفت‌و‌رفت حاضران می‌انجامد. به گزارش ایلنا، یوسف حسینی تصریح کرد که پنج‌سال پیش کاسبان تحریم شرایطی را رقم زدند که به تعطیلی این شورا انجامید و اکنون تشکیل دوباره این شورا می‌تواند نفوذ بخش خصوصی را بر سیاست‌گذاری‌ها بالا ببرد. او همچنین عنوان کرد که افزایش شمار بازرگانان در شرایطی اتفاق افتاده که صادرات نامناسب به واردات کمتر و تراز تجاری منفی شده‌است.

در مهرماه:

قیمت برنج خارجی ۱۱ هزار تومان افزایش یافت

قیمت برنج خارجی در بازار با افزایش ۱۱ هزار تومانی در مهر ماه مواجه شده‌است. ۳۰ هزار تومان به ۷۱ هزار تومان رسید. است. به گزارش تسنیم، براساس گزارش مرکز آمار ایران، قیمت برنج ایرانی درجه یک در میادین میوه و تره بار شهرداری تهران ۱۱۵ هزار تومان بود که در این هفته به ۱۲۳ هزار تومان رسید و در مقایسه با ماه قبل ۵۰۰ تومان در هر کیلوگرم افزایش یافته‌است.

سختگوی سازمان هدفمندی یارانه‌ها عنوان کرد: تسویه مطالبات گندم کاران منوط به واریز پول فروش اوراق مشارکت

طیبه حسینی، سخنگوی هدفمندی یارانه‌ها، عنوان کرد: تا هنگامی که اوراق مشارکت مصوب شده‌به فروش نرسد و پول آن به سازمان هدفمندی یارانه‌ها پرداخت نشود امکان پرداخت مطالبات به گندم کاران از سوی این سازمان وجود ندارد. به گزارش خبرگزاری مهر، هنوز بخشی از مطالبات گندم کارانی که محصولات خود را به دولت تحویل داده‌اند، باقی مانده‌است. این عدد بین ۱۲ تا ۲۵ میلیون واحد حدود ۴۴ هزار میلیارد تومان (همت) می‌شود.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران: بانک مرکزی درباره حباب ۱۲ میلیونی سکه پاسخگو باشد
رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران گفت: اگر بانک مرکزی و مرکز مبادله ارز و طلا به دنبال تخلیه حباب سکه هستند، باید رویکردها را تغییر دهند و قیمت‌های پایین‌تری را اعلام کنند. این روش فعلی نمی‌تواند نه‌التهاب بازار را کاهش دهد و نه حباب را تخلیه کند. به گزارش ایلنا، نادر بن‌درفشان با تاکید بر اینکه حباب سکه در ۱۰ روز گذشته حدود ۳ میلیون تومان افزایش پیدا کرد، ادامه داد: حباب بیش از ۱۲ میلیون تومانی به هیچ وجه توجیه اقتصادی ندارد و در این باره ابهاماتی وجود که بانک مرکزی باید در این باره پاسخگو باشد.

معاون وزیر جهاد خبر داد: تبدیل ۳۰ درصدی تولیدات کشاورزی به ضایعات

معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات و ترویج کشاورزی با تأکید بر بکارگیری هوش مصنوعی در حوزه امنیت غذایی اظهار کرد: به طور متوسط تا ۲۵ درصد از تولیدات ۱۳۳ میلیونی بخش کشاورزی به اسراف و ضایعات تبدیل می‌شود. به گزارش ایسنا، مجتبی‌خیام‌نکویی افزود: اگر روزانه ۹۰ میلیون ایرانی، یک دانه برنج را دور بریزند، غذای ۲۳ هزار نفر در آن روز ضایعات می‌شود و اگر روزانه یک قاشق دورریز شود، در واقع طی آن روز غذای ۵۰ هزار نفر تبدیل با ضایعات می‌شود.